

Deň ako stvorený pre banánové rybky

V hoteli bývalo deväťdesiatsedem newyorských akvizitéro, a keďže obsadili všetky medzimestské linky, dievčina z päťstosedmičky čakala na spojenie od obeda takmer do pol tretej. Ale čas zato nepremárnila. Z vreckového magazínu pre dámy si prečítala článok „Sex – zábava alebo peklo“. Umyla si hrebeň a kefu. Vyčistila si flak na béžovej kostýmovej sukni. Posunula si gombík na blúzke „saksového“ strihu. Vyšklbla si dva čerstvo vyrastené chĺpky na materskom znamienku. Keď konečne telefonistka zavolala jej izbu, sedela pri obluku a práve si dokončievala lakovanie nechtov na ľavej ruke.

Telefón dievčinu vôbec nevyviedol z miery. Akoby jej nepretržite vyzvával, len čo trochu vyrástla z detských sukničiek.

Zatiaľ čo telefón zvonil, dievčina si malým štetcom prechádzala po nechte malíčka a zdôrazňovala na ňom mesiačik. Potom nasadila na flaštičku s lakom vrchnák, vstala a ľavou – vlhkou – rukou niekoľkokrát zakývala vo vzduchu. Suchou rukou vzala z kresla pri obluku plný popolník a preniesla ho k nočnému stolčeku, kde stál telefón. Sadla si na jednu z manželských postelí a – cengalo už vari piaty alebo šiesty raz – zdvihla telefón.

„Haló,“ ozvala sa, pričom prsty ľavej ruky vystrela čo najďalej od bieleho hodvábného županu, ktorý bol popri šlapkách jej jediným odevom – prstene mala v kúpeľni.

„Už tu mám váš New York, pani Glassová,“ povedala telefonistka.

„Ďakujem,“ povedala dievčina a urobila na nočnom stolčeku miesto pre popolník.

Ozval sa ženský hlas. „Muriel? To si ty?“

Dievčina si trocha odtiahla slúchadlo od ucha. „Áno, mama. Dobrý deň,“ povedala.

„Takmer som kvôli tebe zošedivela. Prečo si sa neozvala? Ako sa máš?“

„Volala som ti včera večer aj predvčerom. Ale tunajšie telefón...“

„Ako sa máš, Muriel?“

Dievčina ešte zväčšila vzdialenosť medzi slúchadlom a uchom. „Mám sa senzačne. Možno sa roztopím. Taký horúci deň na Floride ešte nezažili...“

„Prečo si mi nevolala? Bála som sa, že...“

„Mama moja zlatá, nekrič tak. Počujem ťa báječne,“ povedala dievčina. „Včera večer som ti volala dvakrát. Raz hneď po...“

„Veď som vravela otcovi, že pravdepodobne večer zavoláš. Ale on nie, on musel... Ako sa máš, Muriel? povedz pravdu.“

„Mám sa senzačne. Už sa na to nespýtaj, prosím ťa.“

„Kedy si tam došla?“

„Neviem. V stredu ráno, zavčasu.“

„Kto šoféroval?“

„On,“ povedala dievčina. „A nevzrušuj sa. Šoféroval ako boh. Až som sa čudovala.“

„Teda on šoféroval? Muriel, slúbila si mi, že...“

„Mama,“ prerušila ju dievčina, „veď ti vravím. Šoféroval ako boh. Koniec koncov, celou cestou neprekročil osemdesiatku.“

„Zase mu matali v hlave tie stromy?“

„Už som povedala, že šoféroval ako boh, mama. Prestaň, prosím ťa. Požiadala som ho, aby sa držal blízko bielej čiar a vôbec, a hneď pochopil, čo mám na mysli, a poslúchol.

Ba na stromy takrečeno ani nepozrel. Mimochodom, má už tatko to auto pod strechou?“

„Ešte nie. Chcú štyristo dolárov len za to, že...“

„Mama, Seymour predsa tatkovi povedal, že zaň zaplatí. Niet dôvodu, aby...“

„Dobre, veď uvidíme. Ako sa správal... v tom aute a vôbec?“

„Normálne,“ povedala dievčina.

„Ešte ťa oslovoval tým prišerným...“

„Nie. Teraz má dačo nové.“

„Čo?“

„Na tom predsa nezáleží, mama.“

„Muriel, ja to chcem vedieť. Tvoj otec...“

„Dobre, dobre. Oslovuje ma Kráľovná duševnej zvrhlosti za rok 1948,“ povedala dievčina a zachichotala sa.

„Na tom nie je nič smiešne, Muriel. Na tom absolútne nie je nič smiešne. To je strašné. Ba smutné. Keď si pomyslím, ako...“

„Mama,“ prerušila ju dievčina, „Počúvaj. Pamätáš sa na tú knižku, čo mi poslal z Nemecka? Vieš – tie nemecké básničky. Čo som s ňou urobila? Lámem si nad tým...“

„Ty ju máš.“

„Naozaj?“ povedala dievčina.

„Určite. Totiž, ja ju mám. Leží vo Freddyho izbe. Nechala si ju tu a ja som ju nemala kam dať... Prečo? potrebuje ju?“

„Nie. Iba sa ma na ňu cestou spýtoval. Chcel vedieť, či som ju čítala.“

„Tie básne boli v nemčine!“

„Áno, moja milá. Ale jemu je to jedno,“ povedala dievčina a preložila si nohy. „Vraj tie básne napísal *jediný veľký básnik storočia*. A že som si mala kúpiť aspoň preklad. Alebo sa *ten jazyk naučiť*, len si predstav.“

„To je strašné. Strašné. Ba – aby som pravdu povedala – smutné. Otec včera večer povedal...“

„Prepáč, mama,“ povedala dievčina. Podišla k obloku po cigarety, zapálila si jednu a zase si sadla na posteľ. „Mama?“ povedala, vydýchnuv dym.

„Muriel. Počúvaj.“

„Už počúvam.“

„Otec sa zhováral s Dr. Sivetskim.“

„Vážne?“ povedala dievčina.

„O všetkom mu porozprával. Aspoň mi tak vravel – veď poznáš otca. O tých stromoch. O tom prípade s oblokom. O tej hrôze, čo narozprával starej mame v súvislosti s jej plánmi umrieť. O tom, čo urobil s tými nádhernými obrazmi z Bermúd... O všetkom.“

„No a?“ povedala dievčina.

„Tak: predovšetkým, armáda sa vraj dopustila vyloženého zločinu, keď ho prepustila z nemocnice – čestné slovo. Veľmi jednoznačne otca varoval pred nebezpečenstvom... Vraj pred veľmi reálnym nebezpečenstvom, že sa Seymour raz *načisto* môže prestať ovládať. Čestné slovo.“

„Tu v hoteli býva istý psychiater,“ povedala dievčina.

„Kto? Ako sa volá?“

„Neviem. Tuším Reiser. Pokladajú ho za kapacitu.“

„Nikdy som o ňom nepočula.“

„Ale pokladajú ho za kapacitu.“

„Muriel, prosím ťa, neber to na ľahkú váhu. Veľmi sa o teba bojíme. Vlastne, otec ti chcel včera večer telegrafovať, aby si sa vrátila domov...“

„Predsa sa hneď nevrátim, mama. Upokoj sa.“

„Muriel. Čestné slovo. Dr. Sivetski vravel, že Seymour sa raz môže *načisto* prestať ovlá...“

„Veď som sem práve len prišla, mama. Po rokoch som sa prvý raz dostala na dovolenku a ani na um mi nezáide hneď sa baliť a vrátiť,“ povedala dievčina. „Aj tak by som

nemohla teraz cestovať. Tak som sa opálila, že sa ledva hýbem.“

„Ty si sa spálila? Nenatrela si sa tým olejom, čo som ti dala do tašky? Vložila som ti ho rovno...“

„Natrela som sa. Ale aj tak som sa spálila.“

„To je strašné. Kde si sa spálila?“

„Na celom tele, moja milá, na celom tele.“

„To je strašné.“

„Veď nezmoriem.“

„Povedz, zhovárala si sa s tým psychiatrom?“

„Áno, trochu,“ povedala dievčina.

„Čo vravel? Kde bol Seymour, keď si sa s ním zhovárala?“

„V Námorníckom salóne, hral na klavíri. Hral na klavíri oba večery, čo sme tu.“

„A čo vravel?“

„Nič zvláštne. Začal on. Včera večer som sedela vedľa neho pri bingu a spýtal sa ma, či to vo vedľajšej miestnosti nehrá na klavíri môj muž. Odvetila som, že áno, a on sa ma spýtal, či azda Seymour nie je chorý. Tak som mu povedala...“

„Prečo sa na to spýtal?“

„Neviem, mama. Hádám že je taký bledý a vôbec,“ povedala dievčina. „No a keď sme dohrali bingo, spolu so svojou ženou ma požiadal, či by som si s nimi nešla ovlažiť pery. Tak som sa k nim pripojila. Z jeho ženy šla hrôza. Pamätáš sa na tie ohavné večerné šaty, čo sme videli vo výklade u Bonwita? Tie, o ktorých si vravela, že aby sa do nich človek zmestil...“

„Tie zelené?“

„Mala ich na sebe. A tie boky. Ustavične sa ma vypytovala, či Seymour nie je príbuzný so Suzanne Glassovou, s tou, čo má ten krám na Madison Avenue – s tou modistkou.“

„Ale čo povedal on? Ten doktor.“

„Namojdušu, nič zvláštne. Zaliezli sme do baru a dosť. Bol tam hrozný hluk.“

„No povedala si mu... povedala si mu o tom, čo chcel urobiť so stoličkou starej mamy?“

„Nie, mama. Nepúšťala som sa veľmi do podrobností,“ povedala dievčina. „Pravdepodobne sa mi ešte naskytne príležitosť pohovoriť si s ním. Od rána do večera sedí v bare.“

„Neupozornil ťa na nebezpečenstvo, že sa – veď vieš – že sa raz môže zosmiešniť a tak? Alebo že ti niečo môže urobiť?“

„Ani nie,“ povedala dievčina. „Musel by poznať viac faktov, mama. Všetci tí psychiatri sa musia najprv zoznámiť s pacientovým detstvom a tak. Už som ti vravela, že tam bol taký hluk, že sme ledva počuli vlastné slovo.“

„Áno. Čo je s tvojím belasým plášťom?“

„V poriadku. Dala som si trochu ubrať vypchávky.“

„Aká je tohoročná móda?“

„Príšerná. Sto rokov za opicami. Zase sa nosia samé čačky – hrôza,“ povedala dievčina.

„Akú máte izbu?“

„Ujde. Hoci by mohla byť aj lepšia. Nedostali sme tú, v ktorej sme bývali pred vojnou,“ povedala dievčina. „Tohto roku sú tu príšerní hostia. Mala by si vidieť, čo za háveď sedí vedľa nás v jedálni. Pri susednom stole. Akoby sem dofrčali v dobytčiaku.“

„S tým sa dnes človek stretne na každom kroku. A tvoja krinolína?“

„Je mi pridlhá. Veď som ti vtedy vravela, že mi bude pridlhá.“

„Muriel, chcem sa ťa ešte raz opýtať – naozaj ti nič nechýba?“

„Nie, mama,“ povedala dievčina. „Už deväťdesiaty raz ti vravím, že nie.“

„A nechceš sa vrátiť domov?“

„Nie, mama.“

„Otec včera večer vravel, že by aj zlatom zaplatil, keby si sa niekam vybrala na vlastnú päsť a všetko si premyslela. Mohla by si si urobiť príjemný výlet loďou. Obaja sme si mysleli...“

„Nie, ďakujem,“ povedala dievčina a vystrela si nohy. „Mama, tento rozhovor už stojí štyri...“

„Keď si pomyslím, ako si celú vojnu na toho chlapca čakala... Chcem povedať, keď si človek pomyslí na všetky tie bláznivé ženy, čo...“

„Mama,“ povedala dievčina, „radšej by sme mali zavesiť. Každú chvíľu sa môže vrátiť Seymour.“

„Kde je?“

„Na pláži.“

„Na pláži? Sám? Vie sa na pláži správať, ako sa patrí?“

„Mama,“ povedala dievčina, „ty o ňom rozprávaš, akoby to bol nebezpečný šialenec...“

„Nič také som nepovedala, Muriel.“

„Ale tak to vyznieva. Iba tam vylihuje. Ani kúpací plášť si nechce vyzliecť.“

„Nechce si vyzliecť kúpací plášť? A prečo?“

„Neviem. Hádám že je taký biely.“

„Bože môj, veď potrebuje slnko. Nemôžeš ho nejakou prínútiť?“

„Poznáš Seymoura,“ povedala dievčina a opäť si preložila nohy. „Vraj nechce, aby na jeho tetovanie zízala celá kopa hlupákov.“

„Veď nemá nijaké tetovanie. Dal sa na vojne tetovať?“

„Nie, mama. Nie, moja drahá,“ povedala dievčina a vstala. „Počuj, zajtra ti možno zavolám.“

„Muriel. Počúvaj ešte trochu.“

„Áno, mama,“ povedala dievčina a preniesla váhu na pravú nohu.